РОБОТА НАД ЧИСТОМОВКОЮ

- Ма-ма-ма настала ...
- Ла-ла-ла ішла дівчинка ...
- Ила-ила-ила рукавичку ....
- Ило-ило-ило диво-деревце ...
- ⊚ айні-айні-айні а плоди ті ....

ГРА « ДЕШИФРУВАЛЬНИК»

He npo би рy ці Ка ЛU BU ці

ГРА « ДЕШИФРУВАЛЬНИК»

Небилиці про рукавиці

«ЗІРКА МЕНЗАТЮК, "НЕБИЛИЦІ ПРО РУКАВИЦІ" (КАЗКА)»:

"КОЛИСЬ МАЛОЮ Я ЛЮБИЛА ЧИТАТИ, СИДЯЧИ НА ГОРІСІ. ГІЛЛЯ НАВКОЛО БУЛО МОВ ЗЕЛЕНЕ ШАТРО, Я ОПИНЯЛАСЯ МОВБИ В ІНАКШОМУ, ТАЄМНИЧОМУ СВІТІ. А ЩЕ, ПРАВДУ КАЖУЧИ, Я ХОВАЛАСЯ. БАТЬКИ НЕ СХВАЛЮВАЛИ МОГО ЧИТАННЯ-ВСЬОГО-ПІДРЯД. ТЕПЕР РОЗУМІЮ ЧОМУ. КНИЖКИ — ЯК ДРУЗІ. Є СЕРЕД НИХ НАДІЙНІ І СПРАВЖНІ. Є Й ТАКІ, НА ЯКІ ПРОСТО МАРНУЄШ ЧАС." (ЗІРКА МЕНЗАТЮК)

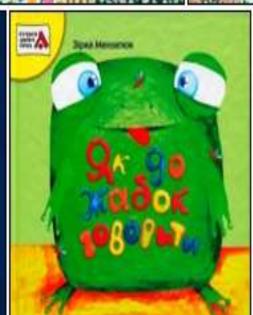

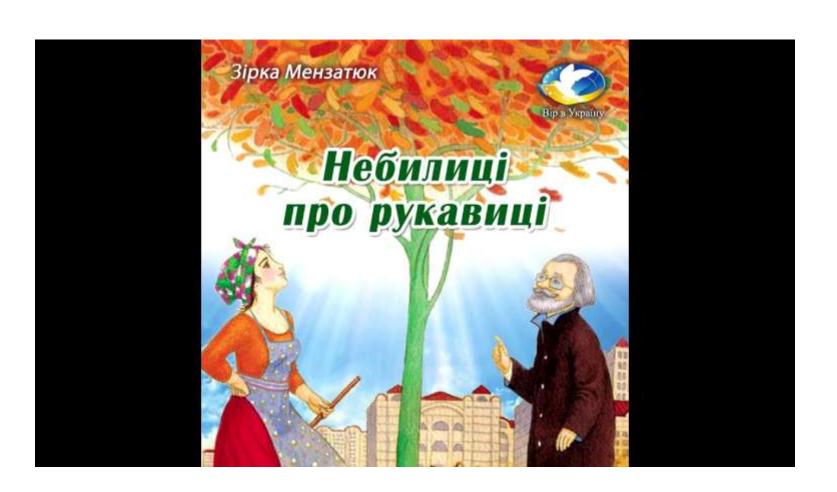

НЕБИЛИЦІ

невелике оповідання розповідного змісту про те, чого немає в дійсності; неправда, вигадка

Зірка Мензатюк

НЕБИЛИЦІ ПРО РУКАВИЦІ

(казка)

Чи ви знаєте, чому восени жовтіє листя на деревах? Звичайно, через сонечко. Воно втомилося, стало сонне, блякле, неяскраве, а дні сірі, мов дикі гуси, а дощик довгий, плюскає й плюскає. Ось такої пори дерева вмикаються, наче жовті люстри, і світять, світять замість сонця. Навіть опавши, листя лягає долі, мов кружало світла під лампою.

З деревами трапляються й інші дива. Про одне я хочу розповісти. Все почалося з того, що бабуся виплела Оксанці м'якенькі, гарненькі, пухнасті рукавички, а Оксанка їх загубила.

Точніше, загубила тільки ліву. Але яка користь із правої, коли лівої нема? Сталося це перед Новим роком; сутеніло, вдома чекали ялинка й подарунки під ялинкою, тому Оксанка мовила: «Пошукаю рукавичку завтра».

А вночі випав чарівний новорічний сніг, от рукавичка під ним і заховалася. Вона лежала, лежала та й долежала до весни, а весною взяла й проросла. Ніхто з того не здивувався, бо весною все росте. Рукавичний пагінець спокійно собі виріс і зацвів, і з цього знову ніхто не здивувався, бо перед літом усе цвіте. Та коли деревце, що виросло з рукавички, покрилося плодамирукавичками, м'якесенькими, гарнесенькими, ще й пухнастими, — тут уже здивувалися геть усі.

Спочатку здивувалася двірничка Фросина.

— Ото ще придумали! — мовила вона. — Хто тут збиратиме рукавичний урожай? Якби це був сад, то його би зібрали садівники та й відвезли до магазину садовини й горо́дин.

Та тут був не сад, а масив Оболонь у Києві, до того ж рукавиці зроду не продавали в крамницях з городиною. Тому двірничка Фросина страшенно розгубилась і з тої розгубленості весь день не мела сходів, не мила коридорів, не поливала мальви під вікнами.

Другим здивувався професор Петро Петрович. Він вивів на прогулянку свого Бровка Бровковича, і той приніс у зубах рукавичку.

— Чиясь дитина загубила, — вирішив професор і поклав рукавичку на лавку під будинком.

Бровко Бровкович приніс другу рукавичку, а тоді третю, а тоді четверту.

- От неуважна дитина, губить рукавички, і всі ліві,
- зітхнув Петро Петрович і поклав рукавичку на другу лавку, а тоді на третю, а тоді на четверту. Раптом дмухнув вітер, і рукавички закружляли зграйкою, плавно опускаючись перед професоровим носом.
- Та тут ціле рукавичне дерево... добачив нарешті Петро Петрович.

Вернувшись додому, він налив чорної кави у миску Бровкові Бровковичу, а сам погриз кістку, взув черевики — один сірий, а другий коричневий, зате обидва праві, — і пішов читати лекцію студентам-першокурсникам.

— Панове студенти! — сказав він. — Ви починаєте вивчати науку рукавицезнавство.

- А чому не шапкознавство? Або черевикоплавство? спитали студенти.
- Тому що рукавиці літають, наче птиці! пояснив Петро Петрович.

Студенти нічогісінько не второпали, зате заповажали Петра Петровича. «Ач, який мудрий! — подумали вони. — Відразу видно, що професор».

Та найдужче здивувалися з рукавичного дерева депутати міської ради.

- Питання рукавицевиростання треба без зволікання ставити на голосування! загаласували вони, почавши своє засідання.
- Ні, питання рукавицезбирання вимагає доопрацювання! загаласували інші. І так вони галасували й голосували, голосували й галасували, а деревце стояло собі, і рукавиці з зелених поволі робилися жовтими, жовтогарячими, червоними, вишневими. Бо вже настала глибока осінь!

Щодень під деревце прибігали діти. Вони також дивувалися, а дужче раділи. Вони підскакували з утіхи, плескали в долоні й танцювали.

— У світі бувають хлібні дерева, динні дерева, залізні дерева! Якщо на деревах ростуть паляниці, то хай виростають і рукавиці! — приспівували вони, танцюючи.

Одне дітям було жаль: що всі рукавички — ліві. Тому діти бігли собі гратися в хованки, в класики, в резинки, справді-бо: навіщо їм рукавички геть усі ліві й жодної правої?

Тільки Оксанці придалася б саме ліва рукавичка. Вона лишалася коло деревця, коли інші діти було собі побіжать, і казала:

— Краще я не візьму цю рукавичку до пари до своєї правої! Краще я взимку загублю праву до пари!

Хай тоді виростуть ще й праві рукавиці. І тільки-но випав сніг, вона загубила другу рукавицю. То була ніч не новорічна, але однак чарівна (а треба сказати, що чарівних ночей є значно більше, ніж не чарівних). Отож усе трапилось, як і першого разу:

рукавичка лежала, лежала, а потім взяла й проросла, а тоді взяла й зацвіла, а тоді нарешті вкрилася рукавицями. Правими, як і належало.

— Ото придумали! — мовила двірничка Фросина. — Може, тут справді заведуть рукавичний сад? І вона знов увесь день не мела сходів, не мила коридорів, не поливала мальви під вікнами, бо якщо буде сад, то й працювати випадає садівникам, а не їй, двірничці.

Депутати міської ради знову поставили це питання на голосування, професор Петро Петрович написав дуже мудру наукову працю «Про рукавиці, що літають, наче птиці». Одне тільки було прикро: тепер, коли виросло стільки правих рукавиць, не лишилося торішніх лівих! Куди вони поділися?

Хтозна... А куди дівається опале осіннє листя? Чи відлітає у вирій? Чи губиться між сторінками книжок, куди його кладуть замріяні дівчата? Чи ховається в порожніх гніздах?

Ліві рукавички теж кудись поділися, як торішнє листя. А праві з зелених потроху робилися жовтими, жовтогарячими, червоними, вишневими і — розвівалися за вітром. На весну в місті не стало жодних рукавичних дерев. Мабуть, вони за одне літо витикаються, виганяються, родять і всихають. Тільки проростають надто рідко. А рукавичкам таки хочеться прорости, тож-то вони й губляться, і діти нітрохи в тому не винні. Щоправда, чарівних дерев і так вистачає. Дерев, що вміють осяяти місто, засвітившись, мов люстри.

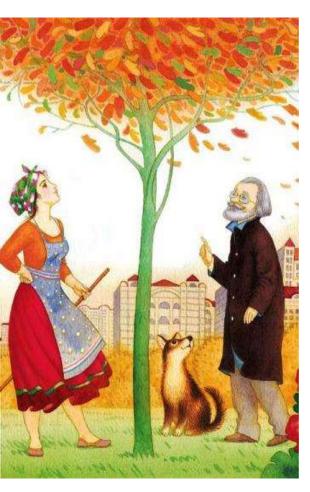
СЛОВНИКОВА РОБОТА

Садовина - плоди садових дерев. Городина - городні плоди та зелень.

Оболо́нь — історична місцевість на півночі *Києва*, яка розташована на правому березі Дніпра.

...БАБУСЯ ВИПЛЕЛА ОКСАНЦІ М'ЯКЕНЬКІ, ГАРНЕНЬКІ, ПУХНАСТІ РУКАВИЧКИ, А ОКСАНКА ЇХ ЗАГУБИЛА. ТОЧНІШЕ, ЗАГУБИЛА ТІЛЬКИ ЛІВУ.

СПОЧАТКУ ЗДИВУВАЛАС ДВІРНИЧКА ФРОСИНА... ДРУГИМ ЗДИВУВАВСЯ ПРОФЕСОР ПЕТРО ПЕТРОВИЧ... І ПІШОВ ЧИТАТИ ЛЕКЦІЮ СТУДЕНТАМ-ПЕРШОКУРСНИКАМ ... НАУКУ РУКАВИЦЕЗНАВСТВО.

ГРА «МІКРОФОН»

- У якому місті відбувалися події описані у творі?
- •Коли трапилася ця історія?
- •Хто загубив рукавичку?
- •3 чим порівнювалися дерева восени?

АНАЛІЗ ЗМІСТУ З ВИБІРКОВИМ ЧИТАННЯМ

- - Про кого ще йдеться в тексті?
- - Що було дивним для двірнички Фросини?
- - Як називалася наука, про яку говорив професор Петро Петрович?
- Тто сказав: «Рукавиці літають, наче птиці»?(Зачитати)
- - Що вирішила зробити дівчинка наступної зими?
- - Що трапилося з рукавичними деревами навесні?
- - Про які дивні дерева йдеться мова у тексті?
- - Що вас здивувало в поведінці професора?
- - Як и розумієте останній абзац твору «Щоправда, чарівних дерев і так вистачає. Дерев, що вміють осяяти місто, засвітившись, мов люстри).

ГРА «ЗНАЙДИ ПАРУ»

- Двірничиха ФросинаГаласували і голосували
- Петро Петрович
  Розгубилася і не мела сходів
- Депутати
  Почав викладати науку
  «Рукавицезнаство»

Експрес-опитуання

за змістом оповідання Зірки Мензатюк «Небилиці про рукавиці»

- Восени дерева вмикаються, наче жовті ...
  А) люстри Б) скельця В) кульбабки
  - 2. Бабуся виплела Оксанці м'якенькі, гарненькі, пухнасті ...
  - А) носочки Б) рукавички В) шапочки
  - 3. Коли Оксанка загубила рукавички?
  - А) восени Б) навесні В) перед Новим роком.
  - 4. Загубивши пізно ввечері рукавичку, Оксанка сказала: ...
  - А) «Нехай долежить до весни.»
  - Б) «Пошукаю рукавичку завтра.»
  - В) « Треба сьогодні обов'язково знайти рукавичку!»

- 5. Двірничка Фросина розгубилась і сказала:
- А) «Хто тут збиратиме рукавичний урожай»
- Б) «Та тут ціле рукавичне дерево!»
- В) «Питання рукавицевикористання треба без зволікання ставити на голосування»
- 6. Наукову працю «Про рукавиці, що літають, наче птиці» написав
- А) професор Петро Петрович
- Б) професор Петро Павлович
- В) професор Павло Петрович
- 7. Чому Фросина не хотіла виконувати свої обов'язки?
- 8. Як зреагували депутати, коли наступної весни знову з'явилося рукавичне дерево?
- 9. З якою метою під деревце прибігали діти?
- 10. Куди ж діваються рукавичні дерева?

Відповіді:

- 1 –A;
- 2 5;
- 3 B;
- 4 Б;
- 5 A;
- 6 A.

ДЯКУЮ ВСІМ ЗА ГАРНУ РОБОТУ!